

รายงานผลการประชุมปฏิบัติการติดตามและประเมินผล
โครงการพัฒนาสมรรถนะผู้นำทางการศึกษาที่ยั่งยืนเพื่อความเป็นประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก
(Capacity Building for Sustainable Education Leaders towards Becoming Regional and
Global Citizen: CBSEL) รุ่นที่ ๓
วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓
ณ ห้องประชุม B๕๒๐๔ อาคารเฉลิมพระเกียรติ สบศ. อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

หลักการและเหตุผล

ระบบการศึกษาของไทยประสบปัญหาวิกฤตที่สะสมและเรื้อรังมานาน ผนวกกับปัญหาและความท้าทายที่ประเทศต้องเผชิญทั้งปัจจัยภายในและภายนอก ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นต้องปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้ระบบการศึกษาเป็นกลไกหลักของการขับเคลื่อนประเทศ ซึ่งจะเห็นได้จากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนใช้การปฏิรูปการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคนและพัฒนาประเทศ การพัฒนาคนด้วยการศึกษากลายเป็นหนึ่งในวาระแห่งชาติที่สาธารณรัฐประชาชนจีนให้การพัฒนาศักยภาพของคนซึ่งมีความสำคัญที่สุด การปฏิรูปการศึกษาไม่ใช่แนวคิดใหม่ หลายประเทศรู้และตระหนัก รวมทั้งลงมือทำอย่างจริงจังและต่อเนื่องมาโดยตลอด แต่ด้วยการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในปัจจุบันและที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต มีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วเมื่อเปรียบเทียบกับการเปลี่ยนแปลงในอดีตที่ผ่านมา ซึ่งมีผลกระทบต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นอย่างมาก ดังนั้น ในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนทัศนคติและแนวคิดการบริหารของตนเองให้ทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อให้ได้รับการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ และมีการบริหารและการจัดการในสถานศึกษา มีความยืดหยุ่น และมีความพร้อมที่จะพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ ของประเทศไทยยังได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์หลักที่ ๖ การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษามีเป้าหมาย เพื่อต้องการให้โครงสร้าง บทบาท และระบบการบริหารจัดการศึกษามีความคล่องตัวชัดเจนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษ่อีกด้วย

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรเพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านภาวะผู้นำทางการศึกษาให้ก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลง จึงได้มีความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยซีหนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมุ่งเน้นพัฒนากลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพ มีศักยภาพในการปฏิบัติงานและจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

ปรัชญาและแนวคิด

หลักสูตรพัฒนาสมรรถนะผู้นำทางการศึกษาที่ยั่งยืนเพื่อความเป็นประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก (Capacity Building for Sustainable Education Leaders towards Becoming Regional and Global Citizen (CBSEL) มุ่งให้ผู้เข้ารับการพัฒนาเพิ่มพูนสมรรถนะทั้งด้านความรู้ และทักษะความเป็นผู้นำสถานศึกษาที่พร้อมด้วยคุณธรรมและจริยธรรม โดยใช้การพัฒนาที่หลากหลายจากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มผู้นำทางการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

เพื่อติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนระยะ ๑ ปี ของผู้ผ่านการพัฒนาหลักสูตรพัฒนาสมรรถนะผู้นำทางการศึกษาที่ยั่งยืนเพื่อความเป็นประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก (Capacity Building for Sustainable Education Leaders towards Becoming Regional and Global Citizen (CBSEL) รุ่นที่ ๓ ระยะที่ ๒ ณ มหาวิทยาลัยซีหนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยผู้ประเมินทำการติดตามและประเมินผลในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี หนองคาย นครพนม และชัยภูมิ จำนวน ๔ สถานศึกษา ได้แก่ โรงเรียนดงเย็นพิทยาคาร โรงเรียนชุมพลโพธิ์ชัย ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเรณูนคร และโรงเรียนบ้านตาดรินทอง

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. ประชุมคณะทำงานเพื่อวางแผนและกำหนดขั้นตอนการดำเนินการติดตามและประเมินผลผู้ผ่านการพัฒนาโครงการพัฒนาสมรรถนะผู้นำทางการศึกษาที่ยั่งยืน เพื่อความเป็นประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก (Capacity Building for Sustainable Education Leaders towards Becoming Regional and Global Citizen : CBSEL) รุ่นที่ ๓
๒. ประชุมปฏิบัติการจัดทำเครื่องมือการติดตามและประเมินผล
๓. การติดตามและประเมินผลการพัฒนาสมรรถนะผู้นำทางการศึกษาที่ยั่งยืนเพื่อความเป็นประชาคมอาเซียน และประชาคมโลก (ในพื้นที่)
๔. ประชุมปฏิบัติการติดตามและประเมินผลการพัฒนาสมรรถนะผู้นำทางการศึกษาที่ยั่งยืน เพื่อความเป็นประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก
๕. ประชุมสรุปผลการติดตามและประเมินผลการพัฒนา และจัดทำรายงานผล

สรุปผลการติดตามและประเมินผล

โรงเรียนดงเย็นพิทยาคาร จังหวัดอุดรธานี

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (มัธยมศึกษา)

๑. กิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน
 - ๑.๑ ส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาทักษะชีวิต ทักษะการคิด และการใช้เทคโนโลยี เรียนรู้การใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารให้ถูกต้อง
 - ๑.๒ บูรณาการความรู้คู่คุณธรรม จริยธรรมในทุกรายวิชา โดยจัดกิจกรรมโรงเรียนศีลห้า
 - ๑.๓ จัดการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านทางสมาร์ททีวี
๒. กิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

๒.๑ จัดการเรียนการสอนด้วยระบบกระบวนการ Active Learning พัฒนาวิธีการสอนแบบมีส่วนร่วมและเรียนรู้ร่วมกัน

๒.๒ บูรณาการการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษกับ ๖ สาขาหลัก (คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษา และพลศึกษา การงานอาชีพ และศิลปะ)

๒.๓ ครูได้รับการพัฒนาทักษะการสื่อสารด้วยภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน

๓. กิจกรรมเพื่อการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน

๓.๑ น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการเข้ากับหลักสูตรสถานศึกษา

๓.๒ พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยีผ่านสมาร์ททีวี

๔. กิจกรรมเพื่อการพัฒนาในการบริหารงานสถานศึกษา

๔.๑ สร้างแหล่งเรียนรู้เพื่อปลูกจิตสำนึกความเป็นไทยในวัฒนธรรมไทยท้องถิ่น

๔.๒ การส่งเสริมค่านิยมคุณธรรมและจริยธรรมแก่นักเรียน

โรงเรียนชุมพลโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (มัธยมศึกษา)

๑. กิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน

๑.๑ พัฒนาผู้เรียนในทักษะภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น ผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านภาษาไทย อังกฤษ และภาษาญี่ปุ่น

๑.๒ เน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงได้เห็นได้ปฏิบัติจริง ติดตามและประเมินคุณภาพผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาเป็นระยะ ๆ ผู้เรียนผ่านเกณฑ์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประเมินตามสภาพจริงที่หลากหลาย

๑.๓ สร้างและพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อสนับสนุนความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

๒. กิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

๒.๑ จัดหาวัตกรรมใหม่ๆ ในการเรียนการสอน เพื่อตอบสนองผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ สร้างความตระหนักให้ครูเพื่อปรับแนวทางการเรียนรู้ การส่งเสริมวิจัยในชั้นเรียน การพัฒนาครูพัฒนาทักษะกระบวนการทำงานของบุคลากรภายในโรงเรียน

๒.๒ พัฒนาครูให้มีศักยภาพด้านการออกแบบการสอนและนวัตกรรมการสอน ส่งเสริม พัฒนา สร้างสรรค์ผลงานวิจัยของครู เพื่อสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอน พัฒนาการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัย

๒.๓ สร้างเครือข่ายการพัฒนาครูตามกลุ่มสาระในระดับโรงเรียน สหวิทยาเขต อำเภอ หรือพื้นที่การศึกษา ใช้บริบทและภูมิปัญญาท้องถิ่นบูรณาการกับการเรียนการสอน

๒.๔ ครูได้รับการพัฒนาทักษะการสื่อสารด้วยภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาเกาหลี และภาษาท้องถิ่น

๓. กิจกรรมเพื่อการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน

๓.๑ จัดหาวัตกรรมใหม่ๆ ในการเรียนการสอน เพื่อตอบสนองผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ สร้างความตระหนักให้ครูเพื่อปรับแนวทางการเรียนรู้ การส่งเสริมวิจัยในชั้นเรียน การพัฒนาครูพัฒนาทักษะกระบวนการทำงานของบุคลากรภายในโรงเรียน

๓.๒ ส่งเสริม สร้างหลักสูตรในวิชาเลือกตามความถนัดของผู้เรียน สร้างและพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ๒๓ หลักสูตร เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน พัฒนาบูรณาการหลักสูตรท้องถิ่น

๔. กิจกรรมเพื่อการพัฒนาในการบริหารงานสถานศึกษา

๔.๑ สร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการพัฒนาทักษะด้านอาชีพด้วยการศึกษาดูงานและฝึกอบรม สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันอาชีวศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน การเชื่อมโยงชุมชนกับโรงเรียน สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการทั้งภายในและภายนอกประเทศ พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลให้มีประสิทธิภาพ การสร้างเครือข่ายเพื่อความร่วมมือพัฒนาคุณภาพการศึกษาระหว่างสถานประกอบการตลอดจนสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ครูและนักเรียน

๔.๒ สร้างแหล่งเรียนรู้เพื่อปลูกจิตสำนึกความเป็นไทยในวัฒนธรรมท้องถิ่นการจัดภูมิทัศน์ในโรงเรียน

๔.๓ เปลี่ยนแปลงบริบทของโรงเรียน พัฒนาอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้น่าดู น่าอยู่และน่าเรียน จัดหาและพัฒนาห้องเรียนพิเศษเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเรณูนคร จังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

๑. กิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน

๑.๑ ส่งเสริมพัฒนาทักษะ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

๑.๒ จัดกระบวนการเรียนรู้ในระบบออนไลน์ด้วยการฝึกอบรม โดยใช้โปรแกรม Google Classroom

๑.๓ ส่งเสริมเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นและพัฒนาผลิตภัณฑ์ Brand กศน.ผ่านศูนย์จำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ออนไลน์ระดับตำบล

๒. กิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

๒.๑ จัดหาวัตกรรมการใหม่ๆ ในการเรียนการสอน เพื่อตอบสนองผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑ สร้างความตระหนักให้ครูเพื่อปรับแนวทางการเรียนรู้ การพัฒนาครู พัฒนาทักษะกระบวนการคิด

๒.๒ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเป็นมืออาชีพด้วยการเสริมสร้างอุดมการณ์ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

๒.๓ พัฒนาศักยภาพครูในการออกแบบการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย

๓. กิจกรรมเพื่อการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน

๓.๑ ส่งเสริม สร้างหลักสูตรในวิชาเลือกตามความถนัดของผู้เรียน สร้างและพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ๒๓ หลักสูตร เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียน พัฒนาบูรณาการหลักสูตรท้องถิ่น

๓.๒ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

๔. กิจกรรมเพื่อการพัฒนาในการบริหารงานสถานศึกษา

๔.๑ จัดสถานศึกษาให้มีความปลอดภัยด้วยการพัฒนาสภาพแวดล้อมและอาคารสถานที่ตามหลักการบริหารความเสี่ยงและการบริหารในสภาวะวิกฤต

๔.๒ จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่นและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใน Brand “กศน.”

โรงเรียนบ้านตาตรินทอง จังหวัดชัยภูมิ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประถมศึกษา)

๑. กิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน

๑.๑ ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย เปิดโอกาสตามความสนใจและความถนัดเพื่อพัฒนาผู้เรียนไปสู่มาตรฐานทางวิชาการด้วยการพัฒนา การคิดวิเคราะห์ กล้าแสดงออก กล้าพูด กล้าแสดงความคิดเห็น

๑.๒ จัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมโรงเรียนโดยการน้อมนำพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มากำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน เช่น กิจกรรมจิตอาสา

๒. กิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

๒.๑ ส่งเสริม สนับสนุน สร้างทัศนคติและบรรยากาศทางวิชาการแก่ครูและบุคลากร เพื่อสร้างผลงานคุณภาพร่วมกันภายใต้ศักยภาพที่โดดเด่นรายบุคคลในการพัฒนาตนเองด้วยเทคนิคการสอนที่หลากหลายโดยการวิจัยที่ใช้โรงเรียนเป็นฐาน

๒.๒ การจัดการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงแนวคิดสมัยใหม่ร่วมกับการพัฒนาโรงเรียน ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการแสดงความคิดเห็น

๒.๓ ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์

๓. กิจกรรมเพื่อการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน

๓.๑ นำรากฐานวัฒนธรรมชาติพันธุ์ เช่น เสริมสร้างอัตลักษณ์สถานศึกษาด้วยวัฒนธรรมชนเผ่า สร้างและพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อปลูกฝังให้รักท้องถิ่น ประเพณีและวัฒนธรรม เป็นต้น

๓.๒ พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้มีวิชาเลือกที่หลากหลาย ตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียน

๔. กิจกรรมเพื่อการพัฒนาในการบริหารงานสถานศึกษา

๔.๑ จัดสถานศึกษาให้มีความปลอดภัย รมรื่นโดยใช้วัฒนธรรมในการยกระดับคุณภาพการศึกษา (ด้านการบริหารงาน ด้านวิชาการและด้านสิ่งแวดล้อม)

๔.๒ สร้างเครือข่าย สนับสนุน ความร่วมมือระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารสถานศึกษาจากทุกภาคส่วน ในรูปแบบของการบริหารงานบุคคลในรูปแบบคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อแสวงหาความร่วมมือกับชุมชนและภาคเอกชนในการสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน บูรณาการการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ลดความเหลื่อมล้ำ ช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส ส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้มีทักษะด้านภาษาอังกฤษ ภาษาจีนและภาษาท้องถิ่น เป็นต้น
